

Lk 4, 15-30 Učil v jejich synagógách a všichni ho velmi chválili. Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčeje vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma. Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a našel místo, kde je psáno: ‚Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.‘ Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny. Promluvil k nim: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ Všichni mu přisvědčovali a divili se slovům milosti, vycházejícím z jeho úst. A říkali: „Což to není syn Josefův?“ On jim odpověděl: „Jistě mi řeknete toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! O čem jsme slyšeli, že se dalo v Kafarnaum, učiň i zde, kde jsi doma.“ Řekl:

„Amen, pravím vám, žádný prorok není vítán ve své vlasti. Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. A k žádné z nich nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sarepty v zemi sidónské. A mnoho malomocných bylo v Izraeli za proroka Elizea, a žádný z nich nebyl očištěn, jen syrský Náman.“ Když to slyšeli, byli všichni v synagóze naplněni hněvem. Vstali, vyhnali ho z města a vedli ho až na sráz hory, na níž bylo jejich město vystavěno, aby ho svrhli dolů. On však prošel jejich středem a bral se dál.

Kde v Bibli se lámou vánoce do Velikonoc? Kdy se z krále stává obětní beránek? Žádné takové místo neexistuje. Ježíšův příběh od samého počátku míří k Velikonocům, ke kříži. Slovo se stalo tělem, aby mohlo být vydáno za nás, za naše hříchy.

I když není v Bibli žádný jasný předěl, jsou tu momenty, kdy si můžeme být jisti, že jde do tuhého. Prvních třicet let svého života se Ježíš příliš neprojevuje. Ve vánočním příběhu se Ježíš „jen“ narodí, nic víc od něj vlastně ani nečekáme. Dějí se tu důležité věci, ale Ježíš jakoby ani nebyl hlavní postavou. Naše pozornost se upírá k všem těm vedlejším rolím, k Marii a Josefovi, k mudrcům, k pastýřům, k andělům, ke králi Herodovy...

Dvanáctiletý Ježíš i pokušení na poušti sice ukazují ke kříži, ale ne příliš zřetelně. Navíc na poušti krom Satana a Ježíše nikdo není.

Kde je tedy ten okamžik, kdy třeba i jeho učedníky mohlo napadnout, že to všechno může dopadnout i jinak a – viděno lidským zrakem – ne právě dobře?

Možná je jedním takovým bodem právě dnešní text, kdy se Ježíš po nějaké době vrací domů, do Nazareta, kde vyrůstal, aby tam v místní synagoze kázal.

Což to není syn Josefův?

Ježíš se vrací domů, aby tam kázal. Už toto tvrzení je trochu provokativní, protože Ježíš sám v Evangelii říká, že žádné doma nemá: „***Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.***“

Vrací se do míst, kde vyrostl, třicet let tu žil. Má tu rodinu, kamarády z mládí i známé. Asi jako kdyby u nás dnes kázal Kamil Vystavěl mladší.

Vrátil se do míst, kde ho všichni znají, do města které si s sebou ponese až na kříž v přízvisku Nazaretský.

Vrátil se po té, co si vybudoval pověst. Stal se někým. Jeho kázání byla chválena. **Učil v jejich synagógách a všichni ho velmi chválili.**

Tak nás ani nepřekvapí, že se sešla spousta lidí. Příbuzní, známí, kamarádi z dětství, všechny zajímalo, co nám z toho našeho Ježíše vyrostlo. Co nám to poví...

A on jim to řekl. Nesu vám dobrou zprávu. Evangelium.

Řekl jim to a oni to nepochopili, nepřijali.

Naštval je, šlápl jim na kuří oko.

A říkali si navzájem: „Cože? Přijede k nám jednou za čas a hned nás tady bude poučovat?

Kdo si myslí, že je? Což neznáme jeho otce a jeho matku? Však si ještě dobře pamatujeme, jak tu chodil do mládeže.“

Evangelium neúspěchu

Zkrátka a dobře, Ježíš doma v Nazaretu se svým kázáním vůbec neuspěl... Jeho neúspěch byl tak pronikavý, že se dodnes traduje v přísloví: doma není nikdo prorokem...

Neúspěch lze omluvit. Svést ho na tvrdé srdce nazaretských. Teologicky zdůvodnit. Vysvětlit, že to byl vlastně úspěch. Je potřeba občas zvednout lidi ze židlí.

Ale když to vezmeme obyčejným selským rozumem, vážně si někdo z nás myslí, že kázání, po kterém by mě chtěli moji příbuzní, přátelé a známí zabít, bylo úspěšné kázání?

Doma v Nazaretu zkrátka Ježíš neuspěl, to je dobře. To je dnešní Evangelium.

Ježíš v Nazaretu neuspěl... Ani my nemusíme. Nemusíme vždycky a ve všem a za každou cenu mít úspěch. Smíme odolávat tlaku doby, tomu že se po nás úspěch vyžaduje ve všem našem jednání – v práci, doma i v církvi.

Být výbornými rodiči, kteří své dítě dostatečně motivují, dávají mu ty správné impulsy ve správný čas. Nestačí být dobří, je třeba být výborní, nejlepší...

A také musíte být výbornými prarodiči. Aktivními, laskavými, moudrými, být svým vnoučatům blízko i daleko zároveň...

Vypadat neustále skvěle, bez ohledu na to jak nám je na těle nebo na duši...

Pracovat pro dobro společnosti, pro lepší zítřek, pro neustálý pokrok...

Ale dnes tady můžeme slyšet úplně jinou dobrou zprávu, radostnou zvěst evangelia: Nebojte se,

nemusíte být vždycky a za každou cenu úspěšní. Nemusíte být vždycky a ve všem perfektní. Máte právo i na špatný den... Můžete pokazit dnešní oběd... můžete selhat v práci, může se vám nepovést manželství, můžete dokonce pokazit i celý svůj život, ba dokonce se může stát, že pokazíte i životy lidem kolem vás – a přece nebudete Bohem o nic míň milovaní, než jste byli doposud. Dokonce, i když jsou naše úkoly jakkoliv důležité, i když jsme otcové, matky, babičky, dědové, učitelé, faráři, lékaři – sestry a bratři – i tak máme právo na to sem tam něco pokazit, protože jsme lidé a všechny slabosti i nemoci naše na sebe vzal Syn člověka...

Milovaný Syn

Pán Ježíš tehdy v Nazaretu neuspěl se svým kázáním. A přece nepřestal být milovaným Božím Synem. Milovaným a vyvoleným pro ještě náročnější úkol. Ten, který se naplní o Velikonocích.

Modleme se: Pane Ježíši, ty jsi ve svém kříži vzal na sebe i všechna naše selhání, všechny naše hříchy, naše nemoci, naše viny i naši smrt. A svým vzkříšením třetího dne jsi nám vrátil do života naději. Naději tvé milosti, že i přes svá selhání jsme stále Bohem milovaní a svým životem se tak můžeme brát dál, dál – k životu věčnému. Amen.